

Νέες προτάσεις με ορίζοντα 20ετίας κατέθεσε στον πρωθυπουργό το ΤΕΕ/ΤΚΜ στο πλαίσιο της ΔΕΘ

Δέσμη προτάσεων για την αναπτυξιακή πορεία της Θεσσαλονίκης και της Κεντρικής Μακεδονίας στα επόμενα 20 χρόνια, υπέβαλε στον πρωθυπουργό, Κ. Καραμανλή, η διοικούσα επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΚΜ, με ανοιχτή επιστολή, που επέδωσε στον επικεφαλής της κυβέρνησης, επί ευκαιρία της 71ης ΔΕΘ.

■ Επιμέλεια: Αλεξάνδρα Γούτα

Στη φετεινή επιστολή, το ΤΕΕ/ΤΚΜ επέλεξε να μη «μιλήσει» για τα χρονίζοντα προβλήματα και «πληγές» της Θεσσαλονίκης, που συνήθως κυριαρχούν σε υπομνήματα αυτού του είδους (βλέπε μετρό, υποθαλάσσια κ.τ.λ), αλλά να κάνει ένα «άνοιγμα», με νέες προτάσεις. Η λογική αυτής της αλλαγής εδράζεται στο γεγονός ότι ο συνήθης κατάλογος προτεινόμενων παρεμβάσεων από τους φορείς της πόλης, εκτός από μακροσκελής, είναι και μακροβιότατος και κατά συνέπεια προ πολλού γνωστός στα κέντρα λήψης των αποφάσεων και μάταιο να επαναληφθεί για πολλοστή φορά.

Με γνώμονα αυτή την παραδοχή, πρότεινε την προώθηση έργων όπως η Σιδηροδρομική Εγνατία, ο προαστιακός σιδηρόδρομος Θεσσαλονίκης και η ανάπλαση της κεντρικής περιοχής της πόλης. Οι προτάσεις για τα «νέα» αυτά έργα προέκυψαν μέσα από συσκέψεις, ομάδες εργασίας και πρωτοβουλίες του ΤΕΕ/ΤΚΜ.

Επίσης, το ΤΕΕ/ΤΚΜ ζήτησε από τον πρωθυπουργό την άμεση θεσμοθέτηση της αφετηρίας της διοίκησης στη Θεσσαλονίκη και την ίδρυση ειδικής γραμματείας του ΥΠΕΧΩΔΕ στην πόλη, αφού δεν είναι δυνατόν έργα πνοής για την περιοχή να σχεδιάζονται εκ του μακρόθεν.

Επίσης, στην επιστολή τονίστηκε ότι επειδή το Δ'ΚΠΣ δεν επαρκεί για να χρηματοδοτηθούν όλες οι αναγκαίες υποδομές στην Κεντρική Μακεδονία, απαιτείται να εξαντληθούν οι δυνατότητες χρηματοδότησής τους με το μοντέλο των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και να δεσμευτούν εθνικοί πόροι για την περιφέρεια.

Το κείμενο της επιστολής ακολουθεί:

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Είμαστε, όπως πάντα, παρόντες και στην ώρα μας, στο ετήσιο ραντεβού της Διεθνούς Έκθεσης, με ένα κατάλογο αναγκαίων δράσεων και έργων για τη Θεσσαλονίκη και την Περιφέρεια Κ. Μακεδονίας.

Ο συνήθης κατάλογος είναι μακροσκελής, μακροβιότατος και κατά συνέπεια γνωστός στα κέντρα λήψης των αποφάσεων.

Στα φετινά εγκαίνια, το ΤΕΕ/ΤΚΜ, σας παραδίδει έναν άλλο κατάλογο δράσεων και έργων που δεν είναι ακριβώς νέα αλλά θα δρομολογήσουν την πορεία της πόλης και της περιφέρειας για τα επόμενα 20 χρόνια. Η επιλογή αυτή δεν οφείλεται σε προσπάθεια μη επανάληψης ή πρωτοτυπίας. **Η πρωτοτυπία για το δεύτερο μεγαλύτερο Πολεοδομικό Συγκρότημα και την ευρύτερη Περιφέρεια της Επικράτειας, που χρήζουν άμεσων αναγκών προς κάλυψη, είναι πολυτέλεια.**

Επιλέγουμε την παράθεση και τεκμηρίωση των παρακάτω έργων και δράσεων για τους εξής πολύ σημαντικούς λόγους:

- Επειδή είναι αναγκαία για το παρόν, πολύ δε περισσότερο για το μέλλον της Πόλης, της Περιφέρειας και βεβαίως της Χώρας, εάν ο ρόλος των δύο πρώτων στην ανάπτυξη της τρίτης είναι αυτός που διαρκώς διεκδικείται και αρκετά συχνά εξαγγέλλεται.

- Επειδή, σύμφωνα με τη μέχρι τώρα εμπειρία μας ως καθ' ύλη αρμόδιου κλάδου και ως ενεργών πολιτών, τα έργα στην Περιφέρεια χρειάζονται περίοδο ωρίμανσης 15 και πλέον ετών.

- Επειδή η Δ' προγραμματική περίοδος βρίσκεται επί θύρας, αφ' ενός ως εγγύτητα, αφ' ετέρου ως απειλή για το βαθμό ετοιμότητάς μας.

Επί πλέον και κυρίως, επειδή, όπως τονίζουμε με κάθε ευκαιρία και ειδικότερα αυτή τη φορά και σ' αυτή τη συγκυρία, ο σχεδιασμός και η άσκηση αναπτυξιακής πολιτικής απαιτεί:

- γνώση της υπάρχουσας κατάστασης αλλά και των αναγκών σε βάθος χρόνου,
- προσδιορισμό στόχων και προτεραιοτήτων,
- διαδικασία υλοποίησης και εξασφάλιση χρηματοδοτικών εργαλείων,
- σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο και ικανή δημόσια διοίκηση.

Κάνοντας μια αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης, διαπιστώνουμε ότι:

Από άποψη υποδομών, η πυρκαγιά στη χωματερή των Ταγαράδων (ο όρος ΧΥΤΑ είναι αποπροσανατολιστικός), έφερε για μία ακόμα φορά στο προσκήνιο, μαζί με τα πρόστιμα που πληρώνουμε, το μείζον θέμα της ανεξέλεγκτης απόρριψης, της συνεπαγόμενης περιβαλλοντικής υποβάθμισης και των ρύπων που δεν καταγράφονται, από τις καλοκαιρινές φωτιές στις χωματερές όλης της επικράτειας.

Από άποψη σχεδιασμού, έχει ήδη επιβεβαιωθεί η απώλεια 1 δις. ευρώ από το Β' ΚΠΣ. Οι απώλειες από το Γ' θα κριθούν από τη διαπραγματευτική μας ικανότητα και την αποδοτικότητα μέτρων όπως το ενδιάμεσο ταμείο και η διοχέτευση κονδυλίων σε δευτερεύουσες δράσεις, εφόσον οι πρωτεύουσες δεν είχαν μελετηθεί επαρκώς. Άλλωστε και τα δύο ΚΠΣ παρήγαν χιλιόμετρα ασφάλτου ενώ οι πόροι που προορίζονταν για καινοτόμες και άυλες δράσεις παρέμειναν ανεκμετάλλευτοι, τουλάχιστον σε ότι αφορά τους αρχικούς στόχους τους.

Από άποψη θεσμών και πληρότητας της Δημόσιας Διοίκησης, η διετής, μετά τους Ολυμπιακούς, μη παραγωγή δημόσιων έργων, με σοβαρότατα αποτελέσματα στον πλέον δραστήριο οικονομικά κλάδο, τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, κυρίως στην Περιφέρεια, καθώς και οι καθυστερήσεις στην ανάθεση

και στην κατασκευή των έργων, είναι επαρκή δείγματα.

Στο θέμα της ετοιμότητας του Κρατικού Μηχανισμού, η συνήθης αιτιολογία των ακραίων καιρικών φαινομένων, στα οποία αποδίδονται καταστροφές, όπως η πρόσφατη μεγάλη πυρκαγιά της Κασσάνδρας, πλημμύρες και διακοπές ηλεκτροδότησης, αφήνει ελάχιστα περιθώρια βελτιώσεων.

Στον τομέα της ανταγωνιστικότητας, είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η επιχειρηματικότητα ευκαιρίας δεν μπορεί να υποσκελίσει την επιχειρηματικότητα ανάγκης, ενώ η καινοτομία συνήθως μεταφράζεται σε κτίρια που θα τη στεγάσουν. Παράλληλα, τα κίνητρα των αναπτυξιακών νόμων δεν κατάφεραν μέχρι στιγμής να άρουν την επενδυτική διστακτικότητα στις οικονομικά φθίνουσες περιφέρειες.

Όσο για την «αναπτυξιακή πορεία» της πόλης που σας φιλοξενεί, αρκεί να παρατηρήσει κανείς ότι:

- Το λιμάνι της διακινεί σχεδόν αποκλειστικά πετρελαιοειδή και επικινδύνα απόβλητα, χωρίς καθόλου επιβατική κίνηση.
- Το αεροδρόμιο της συνδέεται με τα αεροδρόμια έξη (6) χωρών από τις 25 της ΕΕ και μιας από τις εκτός ΕΕ, ενώ ο χώρος υποδοχής του αερολιμένα δεν καλύπτει τις απαιτήσεις μιας σύγχρονης πόλης.
- Ακόμα και αυτό το κορυφαίο γεγονός της Θεσσαλονίκης, η Διεθνής Έκθεση, στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά σε κρατικούς εκθέτες και στην ετήσια παρουσίαση του οικονομικού και αναπτυξιακού προγράμματος της Κυβέρνησης.

Με δεδομένα αφενός την κατάσταση και αφετέρου τον κατάλογο έργων και δράσεων που προαναφέρθηκε και έχει επανειλημμένα κατατεθεί, θέτουμε υπόψη σας τα παρακάτω.

Α. ΔΡΑΣΕΙΣ

■ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

• Εθνικός Σχεδιασμός

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει παρατηρήσει ότι η σύνταξη των Περιφερειακών Χωροταξικών σχεδίων χωρίς καθόλου ή με ελάχιστες κατευθύνσεις για την Χωροταξική οργάνωση και τις προτεραιότητες της χώρας σε Εθνικό Επίπεδο και στη συνέχεια, η συρραφή τους για σύνταξη του Εθνικού Σχεδίου, σημαίνει αμχανία χάραξης αναπτυξιακής πολιτικής.

Ειδικά για την Κεντρική Μακεδονία, οι εξαγγελίες για «Θεσσαλονίκη - Μητροπολιτικό κέντρο της ΝΑ Ευρώπης», «Βόρειο Ελλάδα - μοχλό ανάπτυξης της χώρας», «Μακεδονία προνομιακό τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητας και επενδύσεων», πρέπει να υποστηριχτούν ως Εθνικοί Στόχοι.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αυτή

“Ίδρυση γενικής γραμματείας ΥΠΕΧΩΔΕ στη Θεσσαλονίκη: Τα «δικά μας» έργα πνοής δεν μπορούν να σχεδιάζονται εκ του μακρόθεν”